

MEITENES
PA LABI,

ZĒNI
PA KREISI

HOMO NOBIS

Una

Pirmās klasītes sākumā audzinātāja lika visām meitenēm iziet no klases un gaidīt, kamēr mūs iesauks atpakaļ. Es paliku pēdējā, un man tika uzdots vienkārši aiziet apsēsties savā vietā. Audzinātāja, salikusi rokas krustā, smīn un neko nesaka. Man priekšā slotu, un visi bļauj: «NEKĀP PĀRI!!! NEKĀP PĀRI!!!» Es pussastingusi apeju apkārt un apsēžos. Skolotāja lepni paceļ slotu un paziņo, ka šis esot bijis tests – kura meitene klasē būtu laba saimniece, tā būtu pacēlusi un nolikusi slotu vietā. Neviena no mums nebūšot. Visas esam neacīgas, nečaklas un būsīm sliktas sievas un saimnieces.

Runātāja 1

Kad man bija 10 gadu, spēlējos pagalmā šortos. Mamma pateica, lai eju pārgērbties, jo manas resnās kājas viņai vizuāli traucē. Nevilku šortus ārpus mājas nākamos deviņus gadus.

Runātājs 2

Sporta dienā mani neņēma komandās.

4. klases meitenes par mani smējās, jo man bija gari mati. Viņas teica, ka esmu transvestīts. Es prasīju, vai viņas zina, ko tas nozīmē. Viņas teica: «Tāds, kurš ir abi dzimumi vienlaicīgi.» Un pēc tam: «Tāds, kuram patīk savs dzimums,» – bet beigās: «Tāds, kuram patīk gan savs, gan pretējais dzimums.» Man likās smieklīgi, ka viņas pat nezina, ko saka.

Puika 2

Mājās vienmēr bija skaidrs, ka puisi nerunā par emocijām. Man likās, ka to darīt ir meitenīgi. Ka citi puikas par mani smietos. Tad viens no maniem draugiem iznāca no skapja. Un es sāku ar viņu runāt par to, kā jūtos. Man tas patika. Es zināju, ka viņš mani nenosodīs.

Krīts

Man bija gari, skruļļaini mati. Ziemassvētkos klases slepeno draudziņu aploksnē vairākkārt saņēmu zīmīti ar tekstu: «Kuce, aizej beidzot pie friziera.»

Runātāja 1

Man nesen bija piedzimis bērniņš, joprojām liels vēders, un biju maz gulējusi. Bet klubā «Piens» bija jāienes paciņa ārzemju mūzikim. Čaļi pie durvīm sāka rēkt un skaļi sauca apsargam: «Ko jūs tādus krokodilus laižat iekšā?!»

Jānis

Piedzimu ar stājas deformāciju. Bērnībā ar rehabilitāciju un ortozēm tā būtiski uzlabojās, tomēr man joprojām ir netipiska gaita. Skolā mani iesauca par slēpotāju.

Janeks

Man vienmēr stāstīja, ka puikas neraud. Ka viņiem jābūt stipriem, veiksmīgiem, muskuļotiem, ar sešpaku un lielu locekli.

Jola

Mūsu audzinātāja neskuva paduses. Klasesbiedri visu laiku runāja, cik tas ir pretīgi. Un, kad man sāka augt matiņi uz kājām un padusēs, man arī tas sāka likties pretīgi. Es kļuvu apsēsta ar skūšanos – lai tikai neviens neredzētu nevienu pašu matiņu.

Runātāja 2

Sākumskolā man regulāri uzmācās klasesbiedri. Apgrābstīja pirms sporta stundām un vajāja līdz tualetei. Vienā starpbrīdī divi puikas nelaida mani ārā no klases. Viens bloķēja izeju, lika otram novilkt bikses, apakšbikses un iet man virsū. Es sastingu. Es taču biju vienkārši maza meitene.

Puika 2

Sākumskolā mēs smējāmies par klasesbiedru, kuram pirmajam sāka augt bārda. Tagad puisi smejas par mani, jo esmu vienīgais, kuram vēl ir gluds zods.

Runātāja 3

Bērnudārzā vecāki teica, ka puisi nevelk rozā, jo tā ir meiteņu krāsa. Lai gan esmu meitene, man tas likās pretīgi. 3. klasē man pirmo reizi iepatikās meitene, 7 gadus vēlāk beidzot pieņēmu, ka esmu biseksuāla. Taču vecākiem to vēl neesmu pateikusi, jo viņi jau no agras bērnības stāstīja, cik tas ir pretīgi.

Alans

Vienreiz es uz skolu uzvilku pērļu krelles. Domāju, ka man piestāv, bet puisi jautāja, vai esmu gejs, ka nēsāju pērles. Kopš tā laika es tās valkāju tikai mājās.

Runātāja 4

Pamatskolā es biju pirmā, kurai sāka augt krūtis. Klasesbiedrenes mani sauca par pupaino, puisi regulāri centās apgrābstīt. Viens turēja, cits grābstīja. Man bija kauns teikt skolotājai vai mammai. Tas bija brīdis, kad sāku ienīst savu ķermeni.

Sīmanis

Bērni piesienas par manu riteni, sauc to par vecmammās riteni. Dažreiz viņi mani biedē, uzbāžas un draud. Man vienalga, es varu viņus ignorēt, jo man tā dara jau sen. Ja es sūdzēšos, mani vēl vairāk ienīdīs. Es gribētu, lai viņi mani liktu mierā un būtu mani draugi.

Andrejs

Pamatskolā bija stilīgi valkāt šauras bikses. Kad es tās veikalā piemēriju, tētis teica, ka izskatos pēc pediņa. No skapja iznācu vēlu un tikai mammai, viņa pēc tam pateica tētim. Tagad, kad tēva klātbūtnē tiek piesaukti kvīri, viņš vienmēr klusē.

Runātāja 5

Es uzaugu izolētos laukos un mācījos lauku skolā no 1. līdz 9. klasei. Mani katru dienu apcēla skolasbiedri un pat dažas skolotājas. Pēc 9. klases pārgāju uz tālmācības vidusskolu, un tas mazliet palīdzēja, ļāva labāk izprast savu identitāti, un es sapratu, ka esmu kvīra. Bet tālmācība neizglāba no visa, jo es kļuvu vēl izolētāka.

Runātāja 6

Radu pasākumā, kad biju 13 gadus veca, tēta māsiņa nomērīja savu vidukli, tad manu un teica: «Tu nu gan esi resna!»

Alans

Mēs ballītē dejojām ar draugiem. Man īpaši nepadodas dejot, tāpēc es biju nervozs, bet tad atslābinājos un man sanāca. Čoms paskatījās uz mani un sāka smieties, jo es šūpojot gurnus kā meitene. Kopš tā laika es uzmanos, lai pārāk nekustinātu vidukli.

Runātājs 3

Sākumskolā klasesbiedrs masturbēja, sēžot man blakus. Kad pastāstīju to skolotājai, viņa teica, ka man ir pārāk aktīva iztēle un vajag palīdzību. Mani aizsūtīja pie skolas psihologa, kurš piekodināja, ka maziem bērniem nevajadzētu izdomāt perversas pasakas. Galds turpināja trīcēt.

Mia

Pamatskolā puisi no mugurpuses raustīja meitenes, lai pārbaudītu, vai nēsā lifčiku jeb krūšturi. Nezinu, vai apkaunojošāk jutos es, jo man vēl nebija krūšu un krūštura, vai tās, kurām bija un kuras ilgāk nelika mierā.

Tautumeita

Man bija 16 gadu, un bērnības apaļums pārgāja lēnāk nekā citām. Tehniski varēju deļot divtik labi kā pārējās, strādāju, nevis līdz sanāk, bet līdz, divos naktī pamostoties, zināju visas kustības. Bet uz skatuves visus interesē tikai perfekti vidukļi un žilbinoši smaids, tāpēc septiņdesmitgadīgais pasniedzējs publiski bieži teica: «Uz manas skatuves neviens nevelsies, tev jānomet svārs.» Trīs mēnešus pusdienu starpbrīžos tualetē ēdu apelsīnu. Vienu apelsīnu pusdienās. Slēpos, jo kaunējos, ka pakļaujos skatuves skaistuma kultam. No kilogramiem tiku vaļā! Un no veselīgas attieksmes pret savu ķermeni diemžēl arī.

Runātāja 7

Es velku vīriešu apģērbu, un man ir īss matu griezumš. Skolā gaitenī nicinošā tonī dzirdēju: «Tā vispār ir meitene?» Kad sāku valkāt vīriešu apģērbu, māte mani bieži sauca par puisi, bet tēvs jautāja: «Kādēļ tu nevari ģērbties kā sievietē?»

Runātāja 8

Pamatskolā viens zēns vairākus gadus apsmēja mani, ņirgājās, sita ar dūrēm. Pārējie tikai noskatījās vai smējās. Kad pateicu skolas psiholoģei, man lika ar to zēnu sēdēt vienā solā. Tas visu padarīja tikai ļaunāku, viņš draudēja man izdurt acis.

Demur

Ierados deju nodarbībā ar nokavēšanos un skolotājai godīgi paskaidroju, ka dzēru tēju, ēdu cepumus un nepamanīju, kā paskrējis laiks. Skolotāja visu bērnu priekšā saņēma pirkstos manu riepiņu, kratīja to un norādīja, ka man jau nu gan tos cepumiņus nevajadzētu ēst.

Janeks

Es tā arī nekad nepateicu vecākiem, ka esmu gejs. Mēs no šī jautājuma izvairījāmies, lai gan tas vienmēr bija gaisā. Vecāki nesen nomira, un es tā arī viņus neiepazīstināju ar cilvēku, ko mīlu.

Runātāja 9

Nav jēgas par to runāt. Vai kaut ko risināt. Man vienkārši jāturpina cīnīties. Nekas nemainīsies.

Runātājs 4

Jaunajā skolā man starpbrīdī piestūma lapiņu, kur katrs klasesbiedrs bija uzrakstījis izsmejošu teikumu par mani. Visa klase skatījās, kā lasu, un smējās, kad raudāju. Tajā dienā iemācījos neraudāt.

Runātāja 10

Reiz es izdzirdēju: «Paskaties, kādas tai lielas kājas!» Bet mamma man reiz tika solījusi, ka man tāpat kā viņai būšot 36. izmērs. Reiz viņa jokodamās teica, ka man kā pasakā vajagot nogriezt īkšķus, jo tie esot pārāk gari. Nesen pārgāju uz 42. izmēru. Mani īkšķi ir īki, kauliņi izspiedušies, un joprojām kauns par savām pēdām.

Runātāja 11

Bērnībā vecākais brālis teica, ka esmu resna un, ja man iegrieztu ar nazi ciskā, tecētu nevis asinis, bet tauki – es viņam ticēju.

Lola

Klasesbiedrene teica, ka pēc tam, kad uzzinājusi, ka esmu kvīra, jūtas neērti, pārgērbjoties ar mani kopā pirms sporta stundām.

Vira

Pirmajā liceja gadā vecāks skolēns mēģināja izspēlēt ar mani prenu «flash haircut» jeb «стрижка вспышка». Tas nozīmē, ka tev ar šķiltavām aizdedzina matus. Kāds to pamanīja un izsaucās, lai mani brīdinātu. Es apmetos riņķī, bet viņš tikai atvilka rokas un smējās.

Runātāja 12

Trešajā klasē no autobusa gāju mājās, un man sekoja divi vecāki puīši. Viens no viņiem teica: «Meitenīt, iesim pie Edžus, paspēlēsimies ar bārbijām un paseksosimies?» Es neko neatbildēju, turpināju iet uz priekšu. Kad atnācu mājās, nevarēju beigt raudāt. Tai dienā man bija svārki, un ilgu laiku likās, ka tāpēc tiku pie šīs piezīmes. Turpmāk no svārkiem izvairījos.

M

Kad plānoju aicināt ciemos draugus, vecāki uzzināja, ka daži no viņiem ir geji. Sākumā vecāki neko neteica, bet vēlāk sekoja jautājumi, vai ar mani viss ir kārtībā – vai esmu heteroseksuāla? Vecāki teica, ka negrib, lai tādi cilvēki nāktu pie manis ciemos. Viņi joprojām nezina, ka esmu lesbiete.

Runātāja 13

Reiz skolotāja publicēja klases reitingu ar visiem vārdiem un uzvārdiem. Man nepatika būt apakšā, tādēļ apņēmos mācīties, cik labi vien iespējams, bet Ķengaragā labi mācīties nebija populāri. Mani apcēla, izsmēja, un tāpēc es bieži sāku «slimot». Patiesībā pie lampiņas uzsildīju termometru, un mammai ar to bija gana, lai es – slimīgais bērns – varētu palikt mājās. Tā es slimoju katru otro nedēļu. Runāju ar vecākiem par skolas maiņu, bet atbilde vienmēr bija: «Tur būs tāpat vai vēl sliktāk.» Es biju zubre, un zubriem zubru liktenis. 9. klasē mani uzņēma modeļu skolā, bet klasesbiedri to uzzināja tikai 2. semestrī. Tad sāka izrādīt laipnību. Velti.

Janeks

Pamatskolā man bija liekais svars. Klasesbiedrs vienreiz sporta ģērbtuvē pajautāja, vai resnie zem vēdera tiešām neredz savu locekli. Kopš tā laika es vienmēr pārgērbos tualetē.

Dāgs

Skolā nevarēju iznākt no skapja un slēpos. Tad klases ekskursijā es, vienpadsmitgadīgs puisis, piedzīvoju seksuālu vardarbību. Iekritu depresijā, māte domāja, ka man varētu palīdzēt skolas speciālisti un antidepresanti. Bet es taisīju pleilistes par sajūtām, un līdz pat šai dienai mūzika ir vienīgais, kas mani nomierina. Es baidos, ka speciālisti mani neuzklausītu.

Kate

Es biju meiteņu grupā, kas apsaukāja gan svešus, gan pazīstamus cilvēkus un izteica pretīgus komentārus par citu izskatu. Savā kautrībā un bailēs nespēju viņām neko pateikt pretī, kaut gan nagi niezēja šausmīgi. Man bija bail, ka kļūšu par apcelšanas objektu. Tagad es mokos ar briesmīgu sociālo trauksmi un panikas lēkmēm, un man joprojām šķiet, ka visi mani kritizē un nosoda.

Lo

Skolotāja stāstīja, ka viņas iepriekšējā skolā bija divas «meitenes», kuras identificējās kā puisi un lūdza, lai viņas sauc zēnu vārdos. Skolotāja nīrgājās un atteicās to darīt. Vēlāk sociālo zinību klasē viens klasesbiedrs sāka saukāt citus par pidariem un solīja nosist. Skolotājs teica, ka ierakstīs piezīmi par homofobiju, bet pēc tam puisim atvainojās un teica, ka pārspīlējis.

Eli

Skolā jebkura apcelšana man likās pamatota, lai gan nebiju ne resns, ne neglīts. Vēlāk atklāju, ka esmu nebinārs un citādi uztveru lietas, tātad biju perfekts apcelšanas objekts.

Runātāja 14

Man ir 12 gadi, un dažkārt liekas, ka vienmēr esmu bijusi atšķirīga. Kad mēs kara dēļ pārvācāmies, man likās, ka jaunajā skolā būs citādi. Es tik ļoti mēģināju! Biju klusa, pieklājīga, nevienam netraucēju, bet ar mani pat nesveicinājās. Tad viņi sāka smieties, sačukstēties un izturējās tā, it kā manis nemaz nebūtu. Man likās, ka varbūt pati esmu vainīga – jocīgi izskatos, runāju, man ir dīvaini hobiji. Kāpēc viņi drīkst justies laimīgi, bet es ne? Es kļuvu dusmīga un greizsirdīga, bet man bija par to kauns. Es negribu būt slikts cilvēks! Es vienkārši gribu, lai kāds man pateiktu «čau» un uzaicinātu bariņā. Es nevaru atgriezties mājās. Es gribu atrast kādu vietu, kur par mani nebūtu vienalga.

Runātāja 15

Sākumskolā mani izsmēja, jo man bija ļoti tuvas attiecības ar citu klasesbiedreni. Vēlākos gados apzinājos tās kā pirmās romantiskās jūtas. Es mēdzu raudāt, kad mūs sadalīja atsevišķās grupās. Reiz šī klasesbiedrene mani sagrāba, žņaudza un čukstēja: «Es tevi nogalināšu!» Kad devos pie skolas psiholoģes un lūdzu palīdzību, viņa nepiedāvāja atbalstu. Es sapratu, ka pieaugušajiem nevar uzticēties vai gaidīt no viņiem palīdzību.

Renarčiks

8. klasē izbalināju matus. Klasesbiedru reakcijas bija no indīgiem smīniem līdz saviebtiem ģīmjiem. Nokaitēta atmosfēra, brutāla apsmiešana, spekulācijas par seksualitāti. Paskrēja vasara, un mati atauga, nolēmu, ka tagad gribu tumši zilus. Kļūda. Ja ar brūnajiem matiem «zilais» bija diskutabls jautājums, tad ar ziliem tas kļuva par apgalvojumu. 23 gadu vecumā es beidzot sāku darīt to, kas man patīk. Mazs solītis – izdurta nāss. Ar šo caurumu degunā esmu pamazām sācis lāpīt savu lielo esības caurumu.

Emīlija

Kad biju maza, tēvs mani sauca par princesīti un bieži piebilda, ka neviens princis mani nemīlēšot, jo esmu resna. Kad protestēju, mani sauca par spītīgu. Pie svētku galda, dzerot alu, tēvs ar brāli apsprieda manu spītību un lieko svaru. Joprojām cīnos ar pārēšanās un neēšanas epizodēm. Visi mani zina kā aktīvu, sportisku cilvēku, arī pati lepojos ar saviem panākumiem, tomēr joprojām pārdzīvoju par ciparu uz svariem.

Runātāja 16

Piektajā klasē manas labākās draudzenes pavērsās pret mani un sāka apdirst. Viņas izložņāja manas mantas un atrada mīlestības vēstuli skolasbiedram, ko nemaz negrasījos nosūtīt – tikai izrakstīju jūtas. Meitenes to nokopēja un nosūtīja tam zēnam. Viņas izmānīja dežurantei mana garderobes skapīša rezerves atslēgu un visu sazīmēja ar marķieri. Tas turpinājās vairākas nedēļas, līdz beidzot pateicu brāļa draudzenei. Viņa piezvanīja vienai no meitenēm un piedraudēja visu izstāstīt vecākiem. Nākamajā dienā meitenes tikai noteica, ka varēju jau pati atrisināt savas problēmas, nevis iesaistīt pieaugušos. Bet mani vairs neaiztika.

Runātājs 5

Kad pateicu vecākiem, ka esmu gejs, viņi man aizliedza to stāstīt vectēvam. Ilgi gaidīju, kad tas mainīsies. Tad kādu dienu ciemojos ar savu boifrendu, un tētis pēkšņi pārdomāja. Viņš vienkārši pateica, lai aizeju pie vectēva un pasaku. Izrādījās, ka vectēvs jau zina. Viņš jau sen zināja, un viņam ar to nebija nekādu problēmu. Nākamajā dienā man saplīsa mašīna. Vectēvs atveda eļļu, paspieda boifrendam roku un teica: «Prieks beidzot iepazīties.»

Runātāja 17

Sporta stundā vecāks puisis, spēlējot basketbolu, izmeta: «Kāds te ir dēlis,» – un norādīja uz manām mazajām krūtīm. Satrūkos un nesapratu, kāpēc viņš vispār komentē manu 14 gadus jauno ķermeni. Laikam ejot, esmu aizdomājusies, vai nevajadzētu viņam pateikt, ka tas galīgi nebija ok... Tagad viņam pašam ir meita. Ceru, ka viņš ir audzis kā cilvēks.

Runātāja 18

Ukrainā man bija daudz draugu. Tad sākās karš, un mēs pārcēlāmies no vienas valsts uz otru. Es ļoti gribēju būt kopā ar saviem draugiem, bet visur atkārtojās viens un tas pats. Nevienš negribēja ar mani spēlēties un teica, lai eju prom. Viņi stāvēja, smējās un izturējās tā, it kā manis nebūtu – tas sāpēja visvairāk. Tad viņi sāka mani grūstīt un sist. Sākumā es tikai raudāju, bet tad vairs nevarēju izturēt un sāku sist pirmais. Pat ja kāds uz mani tikai paskatījās, man likās, ka tūlīt darīs pāri. Es biju tik nobijies, ka uzbrukt pirmajam likās visdrošākais. Norvēģijā mans vienīgais draugs bija liels laukakmens. Katru dienu gāju pie viņa runāties un nesu mazas dāvaniņas. Viņš nekad neteicu, lai eju prom, un nesmējās. Viņš nekad mani nenodeva.

Runātāja 19

Es tikai nesen sapratu, ka mani apcēla. Dejās mani sauca par «zemo šasiju», teica, ka esmu malacis, jo biju pa vasaru notievējusi, lai gan nebiju resna. Uz deju konkursiem nelaida, jo nebiju blonda. Nekavēju mēģinājumus, neizlaidu stundas, mājās stiepu špagatus un lēlēm iemācīju visu ansambļa repertuāru. Ar 40 grādu temperatūru vai zilu, sasaitētu potīti braucu uz izbraukuma koncertiem. Vēlāk terapeite jautāja, ko es no viņas sagaidu. Teicu, ka gaidu, lai mani paskubina, runā stingri un aizrāda, ja daru muļķības. Viņa iebilda, ka varētu mani atbalstīt izaicinājumu priekšā. To dzirdot, sāku raudāt. Tāda doma man pat nebija ienākusi prātā.

T.

Tiku nofotografēta skolas tualetē uz poda, un klasesbiedri to publicēja draugiem.lv. Mamma sazinājās ar portālu, un bildi izņēma. Sekoja pārrunas ar skolu, un vismaz tualetēs iestājās miers.

Runātājs 6

Ģimene aizvien nav mani pieņēmusi, lai gan es pateicu, ka esmu trans jau pirms pusotra gada. Viņi aizvien sauc mani nepareizajā vārdā – tajā, kura vairs nav pat uz tiesībām. Viņi izturas pret mani kā pret meiteni. Bet man ir ģimene. Tā, kuru esmu izvēlējis pats. Draugi, paziņas, ar kuriem jūtos labi. Mēs bieži tiekamies, kopā svinam dzimšanas dienas un lūdzam cits citam padomu.

A.

Deviņdesmitajos sāku mācīties jaunā skolā. Tajā rudenī reklamēja filmu «Kongo» – uzraksts un gorillas seja ar lielām nāsīm. Klasesbiedri vienojās, ka izskatos gluži tāpat, un sāka mani saukāt par Kongo. Viņi izmeta pa logu manu mugursomu, apspļaudīja ar sazelētiem papīrīšiem, vēstot – tu neesi cilvēks, tu neesi meitene. Tu esi dzīvnieks. Tu esi «oho». Kongo. Visu astoto klasi pavadīju, domājot par pašnāvību. Smieklīgi, bet mani atturēja parāds bibliotēkā. Baidījās, ka tas klasificēsies kā zagšana un Dievs mani nepieņems. Es izaugu par visai normālu cilvēku. (Paldies nenodotajai grāmatai!) Bet ir brīži, kad skaidri zinu, ka ar mani kaut kas nav kārtībā un visi to noteikti redz. Pazemojuma smaka tik viegli nenomazgājas.

T.

Pēc skolas spēlējām «Patiesību vai risku». Man aizsēja acis un lika kaut ko pagaršot un apēst. Tās izrādījās mājdzīvnieku kakas. Meitenei, kurai piederēja mājdzīvnieks, bija kauns, ka viņa baidījās iestāties pret netaisnību. Vēlāk kļuvām par īstām draudzenēm.

Petrs

Tētis mani aizveda uz futbola spēli nedēļu pēc tam, kad viņam bija nomiris brālis. Vienā brīdī es pamanīju, ka viņš raud, un apskāvu. Viņš teica: «Piedod, pieaugušiem vīriem nevajadzētu raudāt.» Es teicu, ka tās ir muļķības: «Visi raud. Es bieži raudu.» Tad viņš sāka raudāt vēl vairāk.

Katrīna

Pret mani pavērsās, kad metos aizstāvēt
klasesbiedru, kuru regulāri piekāva starpbrīžos.
Noskanot zvanam uz stundu, visi tēloja, ka
nekas nav noticis, arī piekautais zēns mēģināja
savaldīt seju un sakārtot apģērbu. Es nevarēju to
izturēt un kļēdzu uz sitējiem. Protams, ka tikām
ar viņu uzreiz «salaulāti». Jo aizstāv jau tikai
tad, kad mīl. Un tad es kļuvi par zēnu galveno
izsmiekla mērķi. Viņi gāģināja, atdarinot zosi,
kad parādījās skolas gaitenīs vai kad skolotājs
izsauca pie tāfeles. Ieejot skolā, priekšā bija milzu
spoguļsiena. Katru rītu es tur iedomāģos apjotos
ar zobenu, apliku neredzamas bruģas. Gāģju uz
skolu kā uz kara zonu. Tad, paldies dievam, tiku
māģkslas skolā. Aizbēģu. Es cenģšos nebūt tāda
skolotāģja kā manas skolotāģjas 90. gados, kuras to
pieģģāģva un klusēģja. Es redģu, dzirdģu un iesaģstos,
ģa pret kāģģu tiek pavēģrstģs klusumaģģaunums.

MD

Kad man bija kādi 16 gadi, dzirdēju, kā māte radiem aiz durvīm aizkaitināti stāsta, ka viņai mājās augot resna govs. Drīz pēc tam nonācu līdz ēšanas traucējumiem. Tikai krietni vēlāk sapratu, ka māte pati visu mūžu dzīvojusi ar ēšanas traucējumiem, kurus tā arī neapzinājās un neārstēja. Palaikam joprojām jūtu slikto domu paliekas, bet esmu daudz ar sevi strādājusi, lai lauztu nelaimes ķēdi un nenodotu to savai meitai.

Runātājs 7

Kad dzīvoju kopā ar boifrendu, vecāki atbrauca ciemos, apskatīja mūsu dzīvokli, un mamma jautāja: «Un kur tad tu guli?» Dzīvoklī bija viena gulta, un viņa zināja, ka esam pāris. Bet tagad viņa grib iet praidā.

Anna

Padomju laikā 7. klasē mums mērīja augumu. Māsiņa nomērīja manu krūšu kurvi un skaļi paziņoja, ka esmu kā cālis – bez krūtīm. Es pārdzīvoju. Mazākais izmērs veikalā. Šķiroties no vīra 40 gadu vecumā, ieliku samērīgus krūšu implantus, lai kaut kas man sevī beidzot patiktu. Tagad es sev patīku, bet krūšu izmērs man kļuvis vienaldzīgs.

Runātāja 20

Man pamatskolā patika klasesbiedrs. Viņš bija futbolists, bet es biju klases resnā, gudrā meitene. Kad gāju pa gaiteni, viņa māsīca savai draudzenei skaļi teica: «Re, tā ir Sabīne, viņai patīk Mārtiņš! Bet viņai patīk arī bulciņas.» Tajā vasarā par manu mīļāko grāmatu kļuva Māra Putniņa «Mežonīgie pīrāgi», un tā mainīja manu dzīvi. Sāku interesēties par jūru, devos burāt un satiku arī grāmatas autoru, kas man ierādīja paukošanas pamatkustības. Es pieņēmu, ka man patiešām ļoti patīk bulciņas, un tām manā dzīvē ir liela nozīme. 15 gadus pēc nejaukā komentāra esmu precējusies ar vīrieti, kam arī patīk bulciņas.

Karina

Vienreiz metro redzēju meiteni topiņā un šortos, kurai viss ķermenis bija noklāts ar rētām – uz rokām, kājām, visur. Tādas paliek pēc graizīšanās. Es centos neblenzt, bet nespēju novērst skatienu. Viņa bija skaista, šķita dzīvespriecīga, rētas bija sadzijušas. Viņa runājās ar kādu puisi un smējās. Nesa sevi ar cieņu. Cilvēki droši vien joprojām skatās, bet viņa ir mierā ar sevi, nekautrējas rādīt ķermeni un visu tā vēsturi.

Runātāja 21

«TikTok» man palīdzēja iegūt spēcīgu mindset. Pašlaik, kad man kaut ko riebīgu pasaka, es domās izrunāju visu, ko vēlētos pateikt šiem cilvēkiem sejā. Man ir pilnīgi vienalga, ko kāds par mani saka.

Varvara

To, ka esi kvīra, kādu laiku var slēpt, un daudziem no mums tas ir izdzīvošanas mehānisms. Bet tas nenozīmē, ka tu nedzirdi katru komentāru vai joku. Man ir 36 gadi, bet es aizvien dzirdu sevī to 13 gadus veco bērnu, kurš ir pilnīgi pārliecināts, ka ar viņu kaut kas ir nepareizi un tāpēc viņš ir pelnījis visus tos pāridarījumus. Lielāko daļu dzīves esmu centusies būt «normāla» un iederēties, esmu gribējusi patikt un vienlaikus – lai mani nepamana. Šobrīd zinu, ka es esmu tā, kurai vajag piedot, bet būs vajadzīgi gadi, lai es atmācītos un tiktu vietā, kur mans pirmais instinkts nav slēpties.

Janeks

Kad meita veica dzimuma pāreju, visi mani draugi viņu atbalstīja. Bet neviens nesaprata manas sāpes. Viņi teica: «Tas ir tik skaisti – tagad tev ir meita. Un viņa ir laimīga. Tas ir galvenais. Viņa nav mirusi.» Bet man vajadzēja laiku. Man vajadzēja izsērot dēla zaudējumu. Un visvairāk man palīdzēja tieši meita. Viņa mēģināja būt kopā ar mani tik bieži, cik iespējams. Mēs gājām uz kino, kopā gatavojām. Viņa uz manis trenējās krāsoties. Es kaunos par to, cik grūti man bija to pieņemt. Ka man vajadzēja palīdzību. Bet es ar viņu tā lepojos – ka viņai pietika spēka mums abām.

Jozefs/Petrs

Esmu mājsaimnieks. Mana sieva strādā, bet es mājās rūpējos par mūsu dēlu. Cilvēki domā, ka mēs tā izlēmām, jo viņa pelna vairāk. Viņiem tā ir vieglāk pieņemt. Bet viņi nesaprot. Īstenībā mēs šādi vienmēr bijām gribējuši. Vēl pirms viņš piedzima, mēs vienojāmies, ka pēc gada es pārņemšu galvenās rūpes. Un tas laiks, ko pavadu ar dēlu, tās attiecības, ko mēs veidojam, – nav nekā vērtīgāka.

Runātāja 22

Kad atgriezos no bērnu kopšanas atvaļinājuma, daži kolēģi vīrieši komentēja, ka esmu uzēdusies. Ja darbā ēdu ko vairāk par salātiem, saņēmu komentārus. Brālis ģimenes pasākumos smējās, ka es dzerot saldo krējumu, jo esmu tik resna. Man bija trauksme ēst ciemos vai vietās, kur nezināju, cik kaloriju ir konkrētajā produktā. Joprojām zinu kaloriju skaitu lielākajai daļai ēdienu. Iemīlēju sevi vien pēc 35 gadu vecuma, kad sāku sportot, lai kļūtu stiprāka, nevis tievāka.

Pēteris

Piektajā klasē mani pirmo reizi nosauca par zilo, un šo apzīmējumu dzirdēju līdz pat vidusskolas beigšanai. Mans izskats, gaita, gaišā balss un runasveids bija atšķirīgi no tā, ko citi uztvēra par zēniem piedienīgu. Biju «sievišķīgais» puisis no 5.b klases, kuru pat meitenes no vecākām klasēm nāca apskatīt kā cirka frīku: «Jā, viņš patiešām ir zilais!» Vecāko klašu un paralēlklašu meiteņu «ciemošanās» bija vairāk pazemojoša nekā tas, ka puisi mani nereti iekaustīja. Skolotāji vienkārši izlikās, ka neko nedzird. Gāju vienā no prestižajām skolām, un skolotāji negribēja aicināt elitei piederošos vecākus uz pārrunām. Kad to sapratu, manī kaut kas nomira un aizvainojumam piebiedrojās cīņas gars un kritiska attieksme pret pieaugušajiem. Izsmiešana pierima, kad daži klasesbiedri sāka ar mani draudzēties, jo biju «atšķirīgs». Tas mani paskubināja izkopt savu individualitāti. Mēģināju pārvērst «defektu» par «efektu» – lasīju un izkoptu savas intereses, lai man būtu patīkami pavadīt laiku pašam ar sevi. Tas atmaksājās, kad universitātē sastapu līdzīgi domājošos un sapratni.

Anete

Te es biju pumpaine (ģenētiski pārmantota ādas slimība), te ūsaine (ap 14 neiedomājos, ka jāvaksē virslūpa). Taču arī pati esmu grēkojusi... Varbūt meitenes pieaug tad, kad nav nepieciešamības apcelt citus, lai pašas justos labāk.